

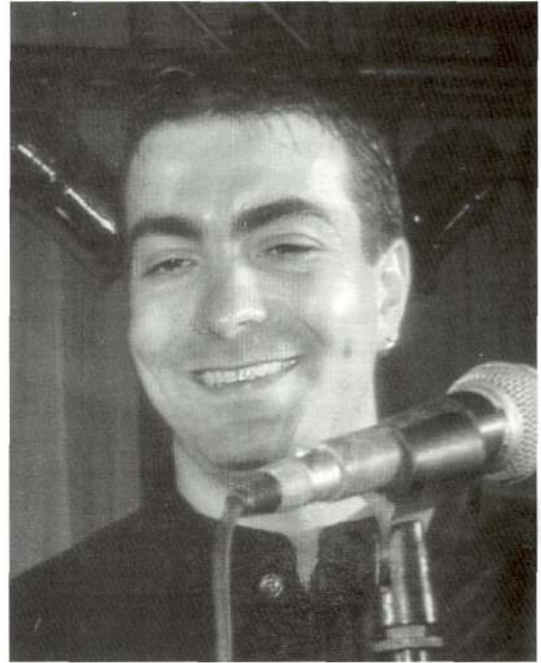

Enhorabona Llorenç Capdevila

Hi ha fets que omplen d'alegria i satisfacció. Un d'aquests és el premi Odissea que va guanyar en Llorenç Capdevila per la seva obra *Ànima de llop*, obra que tanca una trilogia. Ens omple d'orgull aquest premi per molts motius, però els voldria resumir en dos: el primer perquè és un autor reconegut en la població del seu origen, de la qual ell sempre n'ha estat orgullós, el segon perquè és un premi atorgat per gent anònima, cent lectors que varen donar la seva opinió, que a part van costejar una part del premi.

Ànima de llop està ambientada en la guerra dels remences al segle XV.

Ens congratula gaudir com a col·laborador d'*El Nou Pinetell* d'en Llorenç Capdevila, al qual donem la nostra més cordial enhorabona i al qual encoratgem a continuar amb la seva tasca d'autor. Endavant Llorenç!

Consell de redacció d'El Nou Pinetell

Homenatge a Josep Cercós Buchaca

Homenatge per la jubilació del treballador Josep Cercós Buchaca

El passat mes de juliol es va jubilar el treballador Josep Cercós Buchaca, després d'una dilatada trajectòria professional a l'Ajuntament d'Alpicat.

Enhorabona Josep!, que aquesta nova etapa sigui molt profitosa.

El perdó

Dos bancals de terra grassa llaurada. Un camí recte, prim i polsegós, que duu a una casa enmig d'horts, jardins i un bancal de xops, entre xalets de gust alpí. El motorista cararodó, vestit amb *traje* i corbata blava, muntat sobre una vespa moderna, amb casc i un paquet de fulls a les mans, crida:

-Per fi, ho he aconseguit!

La muller i els dos fills surten a l'entrada de la casa. El fill petit estranyat diu:

-Què fa el pare?, què s'ha tornat boig?

-No diguis bestieses: el pare està content. El pare **sempre** està content - diu la filla.

-Què és aquest rebombori, Eladi?- diu la muller.

-Ho he aconseguit, lolanda! Per fi ho he aconseguit: he aprovat les oposicions a administratiu d'institut. Mira-t'ho, llegeix-ho! _ i llençava els fulls fotocopiats pel camí amb una alegria esbojarrada.

Aparca la moto i abraça la dona amb uns grans escarafalls, besant-la als llavis, al coll, a les galtes. Després abraça la filla i l'aixeca en volandes fent-la volar i besa molt fort el fill petit, que també vol que el faci volar.

Els cotxes, de colors variats, circulen per la carretera pròxima l'un darrere l'altre amb un brogit continu.

-Saps, Eladi, la mare no respon. Fa dies que la truco per telèfon i no respon. Estic preocupada. Hauríem d'anar a veure-la.

El motorista frunzeix el front en quatre arrugues molt profundes. Calla, però desplega mentalment la còrrua de vituperis que engega sobre el simple esment de la pròpia sogra. No hi

ha res que l'emprenyi més que la sogra. La troba, per aquest ordre, beneïta, marimandona, falsa, malcriadora dels fills i més seca que un clau. Mentalment recita la llista de renecs que li té dedicats des de sempre: *la puta sogra, la mare que la va parir, la sogra. Ja s'hagués pogut morir quaranta vegades. Hi tinc preparada la sepultura al jardí. Així rebentés. Sempre està que si es mor que si no es mor, i no es mor mai, la reputa. El dia que em diuen que he aprovat les oposicions a administratiu, he d'anar al seu pis per veure què li passa, a la puta sogra!*

.....

Truquen al timbre. Ressona en la buidor. Apressats agafen el manyoc de claus. Obren el pis. La fortor de carn putrefacta els inunda la pituitària. Una olor densa, espessa, aguda, vomitant, que s'escampa per tot arreu. La lolanda arrenca a plorar compulsivament. Eladi queda perplex, amb els ulls molt oberts i les celles arquejades d'estupor. La sogra jeu descomposta enmig d'un bassiol de sang. Al cap de dos dies canvia el seu humor: ell que havia estat jovial queda com anul·lat. I repeteix: l'he matat jo. L'he matat jo. Tant desitjar que morís i he acabat matant-la jo!

Es presenta a la policia i afirma amb aplom:

-He matat la sogra!

-Vinga home, no em digui!- li diu el policia funcionari.

-I com ho ha fet? amb un ganivet de cuina?

-No, desitjant-ho de veritat.

La policia no li fa cap cas, però ell, al seu interior, està convençut que l'ha matat amb la seva insistent mala llet còsmica abocada sobre la sogra. Se li agreja el caràcter; esdevé un desconegut per als companys d'institut; deixa d'escriure els seus contes que tant l'entusiasmaven i, finalment, redimeix el seu remordiment treballant cada setmana, de franc, tres hores en un asil d'ancians. Li diuen el germà Eladi, protector de les velletes. Cada dijous reparteix el brou a les ancianes, de pell arrugadíssima de la secció més dura de l'asil. Confia que així passarà el seu particular purgatori. I a la fi ho aconsegueix: se salva a si mateix. Es perdona, primer ell mateix amb grosses llàgrimes i, després, davant dels vellets del geriàtric, que l'estimen a rabiar.

Andreu Loncà

Nadal torna

Nadal torna a trucar a la porta de les nostres cases. Com cada any els infants esperen amb delit l'arribada dels Reis i del Pare Noel, i, com cada any, s'enceten moltes crítiques al voltant de la figura grassoneta de l'home vestit de vermell. Una gran part dels seus detractors el critiquen com a vingut de L'Amèrica del Nord i, per tant, producte directe del consumisme. L'altra part l'ubica dins el paganisme del solstici d'hivern.

Com jo sempre he defensat tant aquest simpàtic homenet com als Reis, no per afany de consum, sinó com a tradicionalista que em sento, vaig estar bussejant una mica per la història d'ambdues tradicions i, tot seguit, us explicaré les meves troballes

L'Evangeli de St. Mateu ens explica com uns mags van venir d'Orient, seguint un estel, per oferir els seus regals, or, mirra i encens, al Nen Jesús. Allí no diu res de l'edat dels mags, ni quants anaven, ni parla del seu aspecte.

En els segles següents diferents historiadors i estudiosos van anar concretant que devien ser 3, ja que duïen tres regals i que venien de l'antiga Persia.

En el segle III, atès que la pràctica de la màgia estava prohibida pels textos bíblics, se'ls va incorporar la reialesa i els noms que coneixem actualment van aparèixer en els escrits cap al segle VI. Llavors, però, encara eren tots de pell blanca. Fins al segle XVI el rei Baltasar de cabells i barba negra, no va mimetitzar el color de la seva pell amb el de la resta dels seus atributs.

La tradició dels Reis Mags com a generosos proveïdors de regals i joguines als nens és relativament recent i només la vam incorporar uns quants països llatins. Es va convertir en una festa per a la mainada amb la finalitat de competir amb la tradició de St. Nicolau, molt

estesa pel centre i el nord d'Europa.

Inicialment els regals dels Reis Mags es limitaven a les necessitats de la vida quotidiana. Van començar a repartir joguines cap a la meitat del segle XIX. La data en què ho fan, 6 de gener, també va ser posada posteriorment per tal de separar-la del naixement del Nen Jesús.

Pel que fa a St. Nicolau, va ser un bisbe turc del segle IV. Es situa el seu naixement als voltants de l'any 280 a Patara. Era fill d'una família benestant i en morir els seus pares va ingressar en el monestir de Sion. Va ser bisbe de Myrna, molt jove, i se l'anomenava el "bisbe dels nens", perquè sempre es mostrava amable i generós amb ells.

Se li van atribuir nombroses sortides a la nit per fer regals als més necessitat, així com alguns miracles.

Una de les llegendes que va protagonitzar és la de les tres germanes, on expliquen que un home molt pobre, davant la impossibilitat de donar dot a les seves filles per casar-les, va decidir vendre-les quan arribessin a l'edat adequada. La nit anterior a la venda de la gran, algú va deixar una bossa de monedes d'or a la seva sabata, que li permeté d'accedir a un bon matrimoni. El mateix va passar amb la segona i, quan li va tocar el torn a la tercera, el pare va estar espiant per descobrir qui era el seu benefactor. Quan va veure que era el bisbe, ho va escampar per tot el poble.

Va ser molt conegut per Europa central i del nord i des del segle XIII fins a mitjan del XIV, *Santa Claus* repartia els seus regals la nit del 5 al 6 de desembre. Després de la Contrareforma catòlica se'l va passar a la Nit de Nadal. Va tenir especial ressò a Holanda i d'allí va fer el salt a l'Amèrica del Nord, quan, el 1621, els colonitzadors holandesos van endur-se la seva tradició a Nova York.

Allí van anar canviant el seu aspecte fins acabar amb el que coneixem avui en dia per aprofitar-lo en els seus reclams publicitaris i, amb aquest aspecte, va tornar a Europa cap a meitat del segle XIX.

A Anglaterra van fondre la figura del seu *Father Christmas* (Pare Nadal), que es començava a estendre també per França, com a representació del portador del Nadal amb *Santa Claus*; d'aquí les diferències de noms que rep.

A mi em semblen boniques i tendres les dues històries, per això no puc decantar-me per una de sola i, cada Nadal, espero amb il·lusió la visita de *Santa Claus* i l'arribada dels Reis D'Orient.

Anna Gairí

Per a quan? Per a què?

En el darrer "El Nou Pinetell" nº 19, agost 2004-, el seu director **Robert Queral** ens feia cinc cèntims del *road movie* nostàlgic que ell i un vell amic d'adolescències van protagonitzar per la vila d'Alpicat. Confesso vaig sentir una certa frisança quan la seva integritat física. Passejar pel poble vol dir autèntic, perillós, **Paris Dakar**: motos tot terreny a tota pastilla, tractors amb trilladores, megacamions de la construcció, tallers de reparacions vomitant espurnes vives enmig la via pública, cotxes sorollosos amb desaprensius *fittipaldis* al volant, prepotents 4 x 4 amb esplèndides mestresses de ses cases i/o professionals liberals camí de les idíl·liques i adosades llars dels Farrús... sota un cel lluminós clapat d'ominoses grues metàl·liques. En fi, si ha pogut escriure l'aventura sentimental i l'hem poguda llegir, senyal que el viatge dels dos post-adolescents va acabar feliçment. Enhorabona.

"Davall de tot aquest asfalt trobem la terra dels nostres avantpassats i per un moment constatem que el nostre petit poble s'ha fet gran. Con nosaltres". Així clou Robert Queral i Roure l'editorial pinetellià. ¿Va parar l'orella, per un moment, damunt el dur quitrà tot escoltant el que pensen del nou Alpicat els rebesavis i les rebesàvies soterrats? Ja se sap, però, que malgrat el que diguin els més vells de la tribu, el progrés resulta imparabile, incòmode, industrial, inhòspit, inclement i indecent. Sempre? No té perquè ser-ho. Diuen que la ciència i l'art de viure, i l'urbanisme i la urbanitat- es van inventar per posar en cintura l'especulació immobiliària, ensinistrar la mala educació ciutadana, i administrar seny humà a allò que en diem "qualitat burgesa de vida". I que l'asfalt res té a veure amb l'alfals. Ni el tossino amb la velocitat. Ni la democràcia amb l'anar a votar cada quatre anys.

I parlant d'anys, en fa dotze que visc a Alpicat. Sóc un nouvingut de principis dels 90. Estic, doncs, sota sospita. No obstant, al dia d'impostos i contribucions comunitàries, i per això mateix trauré pit per assajar una mena de manifest individual. Sóc un solitari que intenta ésser solidari, i, quan convé, somiatruites incorregible. No és gens estrany que camí del Ribera, havent fet parada i fonda al súper, als maños, a les acollidores bessones Josefina i Isabel per la ració diària de premsa, al tallat del Restaurant Pepita ensucrat amb el somris de la Sílvia, al Vila dels saborosos "saint honoré", i evitant, sempre que puc, el Prats apotecari, com deia, resti palplantat davant l'esquelet de formigó que ja comença a semblar-me un fòssil- del nou **Centre Recreatiu La Unió**. I que no pugui evitar les comparacions. O bé els

qui fan els nous blocs d'habitatges del nou Alpicat van que se les pelen, o els qui edifiquen el nou complex cultural ho fan a càmera lenta... Qüestió de velocitats. Per a quan la nova Unió? I per a què?

Tinc pressa. Ho reconec. Fa anys que tinc vint anys. Sé que la pressa és mala consellera. Però també que la lentitud no és bona alcavota. I que La Unió, pel que he sentit i llegit, va camí de ser això: una (m)unió d'activitats artísticorecreatives al servei de la població. Sala teatral, "disco" per a ballar, escola de música, qui sap si **Museu de la Il·lustració** ei! no confondre amb el període històric pre-revolucionari!-, lloc d'encontres juvenils, gabinet d'audiovisuals autòctons, i etcètera i etcètera... Déu n'hi do! Però amb tota la precisió tècnica de la que sóc capaç, la cosa em sona a caòtic calaix de sastre que, de tan ple, pot amagar un preocupant buit conceptual pel que fa a política cultural. Com aquells aparadors farcits de tantes i tantes coses que, finalment, t'impedeixen veure res. Un Fòrum de les Cultures engreixat a l'engròs i embolica?

Suposo que m'equivoco. I que a hores d'ara en **Marçal Abella**, flamant regidor de Cultura, té enllestits els deures per a endreçar la jungla d'asfalt que ja és, fatalment?, Alpicat. Algú pot pensar que què dallonses té a veure l'urbanisme, la urbanitat i el circular de forma civilitzada pels carrers, amb això que hem convingut anomenar Cultura?.. Doncs tot i més, senyores i senyors! Agressius animals depredadors que som -diuen els antropòlegs-, ens convé escoltar música units, i veure dones i homes en acció fent teatre, i guaitar plegats cinema, i empastifar teles amb pigments o cromes, i bellugar-nos als més diversos ritmes, i escriure poemes al paper o a la pantalla o a la cuina, tot, tot i més per tal de distreure la bèstia que portem dins. Sí?

Diu bé en Robert Queral: Alpicat s'ha fet gran. Però seria una badada tan gran com l'església de Sant Bartomeu, majúscul error històric, que el gegant es quedés, no pas, amb peus de camp, violes i romaní, sinó amb corsecat asfalt especulatiu. O altrament dit, **immensa urbanització d'urbanitzacions** unides per un avorriment comú: els roncs d'un dormitori gran.

I conte contat, o malson somiat?, ja s'ha acabat.

Marcel·lí Borrell